

Odtwarzanie tynków boniowanych w obiektach zabytkowych

Budowę kościoła w Marciszowie koło Kamiennej Góry rozpoczęto w 1842 r. Uroczystość konsekracji świątyni odbyła się w 1844 r. Jest to klasycystyczna budowla zbudowana na planie prostokąta, którą nakryto dachem dwuspadowym. Nad wejściem głównym wznosi się wysoka wieża. Elewację ozdobiono gzymsami, opaskami okiennymi oraz tynkami boniowanymi.

Kościół przed remontem elewacji.

W roku 2016 przeprowadzono kompleksowy remont elewacji kościoła. Tynki w strefie cokołowej były całkowicie zdegradowane, zawilgocone oraz zasolone. Tynki znajdujące się powyżej cokołu były pokryte nieregularną siatką spękań. Na niemal całej powierzchni elewacji tynki były uszkodzone na skutek cyklicznego zawilgacania oraz zamarzania. Po ustawieniu rusztowań przystąpiono do usuwania odspojonych od podłoża, zniszczonych, zawilgoconych oraz zasolonych tynków. Prace

Elewacja przed remontem – liczne uszkodzenia tynków boniowanych.

Odtworzone tynki boniowane (fot. po prawej).

prorowadzono w taki sposób, aby nie uszkodzić lica murów kamiennie-ceglanych.

Po usunięciu zniszczonych tynków można było rozpocząć prace związane z renowacją elewacji kościoła. Do tynkowania zastosowano produkty wchodzące w skład systemu materiałów renowacyjnych oferowany przez firmę quick-mix.

W strefie cokołowej kościoła do wysokości ok. 2,5 m ułożono odporne na działanie szkodliwych soli budowlanych tynki renowacyjne. Prace rozpoczęto od wykonania półkryjącej warstwy szczepnej z **Obrzutki renowacyjnej SAN-V**, jej zadaniem było zwiększenie przyczepności tynku renowacyjnego do starego podłoża. Obrzutka renowacyjna to zaprawa odporna na korozję siarczanową, służy do wykonywania półkryjących warstw szczepnych na zawilgoconych oraz zasolonych murach. Dodatkowo wzmacnia podłoże oraz wyrównuje jego chłonność. Na tak przygotowanym podłożu ułożono warstwę z **Renowacyjnego tynku podkładowego SAN-A** magazynującą szkodliwe sole budowlane. Wapienno-cementowy tynk podkładowy SAN-A doskonale sprawdza się podczas uzupełniania powierzchniowych ubytków w murach, fugowaniu oraz wyrównywaniu powierzchni ścian. Następnie na wyrównaną powierzchnię naniesiono **Renowacyjny tynk nawierzchniowy SAN-4**. Ten gruboziarnisty wapienno-ce-

Elewacji przed remontem – liczne uszkodzenia tynków boniowanych (fot. po lewej).

Odtworzone tynki boniowane.

mentowy tynk jest silnie napowietrzony, posiada możliwości magazynowania dużych ilości szkodliwych soli budowlanych. Jednocześnie jego stopień porowatości umożliwia szybkie wysychanie zawilgoconego podłoża.

Powyżej pasa tynków renowacyjnych elewację kościoła otynkowano **Trasowo-wapiennym tynkiem TKP**. Tynk ten został ułożony na warstwie szczepnej z **Obrzutki renowacyjnej SAN-V**. Ze względu na znaczne nierówności podłoża tynk trasowo-wapienny nakładano w dwóch warstwach. Przerwa technologiczna pomiędzy pierwszą i drugą warstwą tynku wynosiła ok. 10 dni. W zewnętrz-

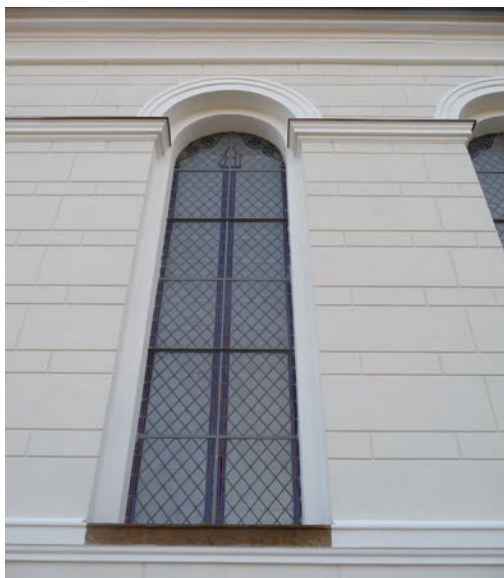
Nowe tynki boniowane, nowa powłoka malarska.

Nowe tynki boniowane, opaski okienne oraz gzymsy.

Nowe tynki boniowane,
opaski okienne
oraz gzymsy.

nej warstwie tynku odtworzono boniowanie metodą żłobienia.

W celu uzyskania jednolitej faktury cała powierzchnia elewacja (tzn. tynk renowacyjny w dolnej części budowli oraz tynk trasowo-wapienny w górnej części) została scalona poprzez szpachlowanie **Zaprawą szpachlową SHF**. Ze względu na zawartość włókna rozproszonego warstwa szpachli znacznie zwiększa odporność podłoża na zarysowanie oraz spękanie. Po zatarciu wilgotną gąbką tworzy szorstką powierzchnię, która niweluje drobne nierówności tynku.

Kościół po zakończeniu
prac remontowych.

Podczas prac remontowych odtworzono również ozdobne gzymsy oraz opaski wokół otworów okiennych. Wykorzystano w tym celu gruboziarnistą zaprawę sztukatorską **Stukoplan SGS** – odtworzono nią rdzenie gzymsów. Następnie, po związaniu i stwardnieniu zaprawy, gzymsy oraz opaski wyszpachlowano drobnoziarnistą zaprawą sztukatorską **Stukoplan STW**. Zaprawy sztukatorskie produkowane są na bazie spoiw szybko wiążących, umożliwiają szybkie i sprawne prowadzenie prac tynkarskich. Dodatkowo zaprawy sztukatorskie są zbrojone włóknem rozproszonym, co zmniejsza prawdopodobieństwo pojawienia się na powierzchni odtwarzanych elementów rys skurczowych.

Po związaniu zapraw tynkarskich cała elewacja została zagruntowana **Preparatem krzemianującym MTG**, a następnie pomalowana dyfuzyjną farbą krzemianową **LK 300**. Zastosowana farba dała efekt pochłaniania światła. Wykonana powłoka malarska jest odporna na zanieczyszczenie, jak również na uszkodzenia, trwale łączy się z mineralnym podłożem, jest też, co podkreślają wykonawcy, łatwa w aplikacji.

Opracował: Maciej Nocoń

Product Manager, quick-mix sp. z o.o.

Fotografie: materiały własne

